

**Financováno
Evropskou unií**

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska jsou pouze názory autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie nebo Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za ně nenesou odpovědnost.

Pracovní list pro žáka

(Vzorové řešení — vypracoval vyučující)

Téma: Kde jsou v Evropě peníze? (Hledání Modrého banánu)

Ročník: Kvinta

Blok 1

Vzorové/ukázkové řešení: vypracoval vyučující, ne žák (příklad kompletně vyřešeného pracovního listu).

Úvodní mise: Představ si, že jsi ekonomický analytik. Tvým úkolem je najít na mapě místa, kde se v Evropě vytváří největší bohatství, a zjistit, proč jsou některé regiony „bohatší“ jen na papíře.

Krok 1: Vstupní znalosti (Podcast a Ekonomický klíč)

Než začneš klikat do mapy, musíš vědět, co hledáš.

1. **Poslech:** Pusť si podcast o hledání peněz v Evropě. Moderátoři ti vysvětlí, proč 1000 eur v Bulharsku znamená něco jiného než v Lucembursku (ukazatel PPS).
2. **Metodická nápověda:** Otevři si tento vizuální přehled Eurostatu o regionech:
[Eurostat – My Region](#)

Vzorová odpověď: *Z podcastu: 1000 € v Bulharsku je reálně „víc“ než 1000 € v Lucembursku, protože ceny (nájmy, jídlo, služby) jsou v Bulharsku výrazně nižší. PPS (parita kupní síly) tenhle rozdíl v cenové hladině vyrovnává — proto se v PPS zdá Česko (a hlavně Praha) bohatší, než když srovnáváme jen v eurech.*

Krok 2: Start a nastavení mapy

1. Otevři [Eurostat Statistical Atlas](#).
2. V pravém menu nahoře („Select version:“) vyber **nejnovější dostupnou verzi** regionální ročenky (Regional yearbook) — nezapisuj si konkrétní rok, edice se pravidelně aktualizuje.
3. Poté vyhledej záložku Economy and finance (případně business) (dále pak Economy) a vyber GDP per capita in PPS (může být pouze GDP per inhabitant (in PPS) — po rozkliknutí pak je třeba v Legendě zkontrolovat, zda se jedná o PPS).
4. **Vysvětlení barev:** zpravidla tmavě fialová (vyskytuje se i tmavě tyrkysová) = nejbohatší regiony (např. > 120 % průměru EU), zpravidla světlá/oranžová (vyskytuje se i olivová nebo růžová) = nejchudší.

Poznámka: mohou se vyskytovat i jiné barvy, vždy je zapotřebí ověřit v Legendě.

Vzorová odpověď: V Eurostat Statistical Atlas jsem vybral/a nejnovější dostupnou edici (aktuálně *Regional Yearbook 2025*) a ukazatel *Economy and finance* → *GDP per inhabitant in PPS* (v legendě jsem ověřil/a, že jde skutečně o PPS, ne o obyčejné HDP v eurech). V legendě aktuální edice: tmavě tyrkysová = nejbohatší regiony, olivová/žlutá = nejchudší — barvy jsem si ověřil/a přímo ve stupnici, protože se mezi edicemi mění.

Krok 3: Hledání hospodářského jádra (Modrý banán)

1. Prohlédni si mapu jako celek. Najdi souvislý pás tmavých regionů (> 120 % průměru EU), táhnoucí se od Anglie přes Benelux a Německo až do severní Itálie.
2. **Badatelský úkol:** Vypiš 3 významná města, která do tohoto pásu (tzv. Modrý banán) patří. Proč je zrovna tady největší koncentrace průmyslu a služeb?

Vzorová odpověď: Tři města z pásu Modrého banánu: Brusel, Frankfurt nad Mohanem a Milán (uznatelná jsou i další města z pásu Anglie–Benelux–západní Německo–severní Itálie, např. Amsterdam, Stuttgart, Kolín nad Rýnem). Proč zrovna tady: je to historicky nejlépe propojená a nejhustěji osídlená část Evropy — nejvyšší koncentrace dopravních uzlů, firem, bank a průmyslu, což z ní dělá přirozený magnet pro byznys.

Krok 4: Analýza paradoxů (Ostrovy bohatství)

1. Zaměř se na východní Evropu (Polsko, Slovensko, Rumunsko, Maďarsko).
2. **Analýza:** Všimni si, že tyto země jsou převážně světlé (<100 % průměru EU), ale svítí v nich malé tmavé body. Úkol: Co tyto body představují? (Nápověda: Podívej se na Prahu, Bratislavu nebo Varšavu). Proč jsou tyto body bohatší než jejich okolí?

Vzorová odpověď: *Tmavé body uprostřed světlé východní Evropy jsou hlavní města — Praha, Bratislava, Varšava. Jsou bohatší než své okolí, protože se v nich soustředí státní správa, sídla velkých firem a mezinárodních institucí a služby s vyšší přidanou hodnotou. Navíc se PPS počítá po regionech (NUTS 2), ne za celý stát — hlavní město tak „netáhne“ zbytek země dolů a jeho vlastní hodnota vynikne.*

Krok 5: Srovnání domova

1. Najdi v mapě **Regions and cities**, kde žiješ (v ČR jsou to regiony NUTS 2, např. Severozápad, Střední Morava, Praha). Přesná data najdeš na webu [Eurostat](#).
2. **Výpočet:** Klikni na svůj region a zapiš si hodnotu v % průměru EU.
3. **Zhodnocení:** Je tvůj region bohatší než průměr EU (100 %), nebo chudší? Jak si vede ve srovnání se sousedním regionem?

Vzorová odpověď (příklad pro Prahu): *Pokud bydlíš v Praze: podle nejnovějších dostupných dat Eurostatu (2024, publikováno únor 2026) dosahuje region Praha 192 % průměru EU — je to pátý nejbohatší region v celé Unii, hned za Irskem (Eastern and Midland, 268 %), Lucemburskem (245 %), Irskem (Southern, 217 %) a Hamburkem (196 %). Praha je tedy výrazně bohatší než průměr EU i než většina regionů v Německu nebo Rakousku. Pozor: přesné číslo se každý rok mění podle nové edice dat — pokud bydlíš jinde, najdi a zapiš hodnotu pro svůj vlastní region stejným postupem.*